

SCENARIUSZ ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH

„BEZPIECZNY I AKTYWNY WYPOCZYNEK NAD WODĄ”

Grupa docelowa:

Uczniowie klas I – VIII szkoły podstawowej

Czas trwania:

45–60 minut

Prowadzący:

Ratownik wodny WOPR, nauczyciel, wychowawca, rodzic lub edukator

Cele zajęć

Cel główny

Kształtowanie prawidłowych postaw związanych z bezpiecznym i aktywnym wypoczynkiem nad wodą oraz rozwijanie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i właściwego reagowania w sytuacjach niebezpiecznych.

Cele szczegółowe

Po zakończeniu zajęć uczeń:

- wie, dlaczego bezpieczeństwo nad wodą jest ważne,
- zna podstawowe zasady bezpiecznego zachowania nad wodą,
- wie, co należy zabrać na wypoczynek nad wodą,
- potrafi wskazać miejsca bezpieczne do kąpieli,
- rozpoznaje miejsca, w których nie wolno się kąpać,
- zna rolę ratownika wodnego,
- rozpoznaje znaczenie białej i czerwonej flagi,
- zna podstawowe zagrożenia występujące nad morzem, jeziorem i rzeką,
- wie, dlaczego nie wolno skakać do nieznannej wody,
- rozumie znaczenie kamizelek ratunkowych i asekuracyjnych,
- potrafi rozpoznać osobę tonącą,
- wie, jak bezpiecznie wezwać pomoc,
- zna zasady postępowania po zgubieniu się na plaży.

Metody pracy

- rozmowa kierowana,
- burza mózgów,
- pokaz multimedialny,
- ćwiczenia aktywizujące,
- odgrywanie scenek,
- quiz podsumowujący.

Środki dydaktyczne

- prezentacja „Bezpieczny i aktywny wypoczynek nad wodą”,
- projektor lub monitor,
- biała i czerwona kartka (symbole flag),
- kamizelka asekuracyjna lub ratunkowa (jeżeli dostępna),
- telefon lub jego atrapa,
- kartki i mazaki.

Przebieg zajęć

Slajd 1 – Powitanie

Przywitaj uczestników i zapytaj:

„Kto lubi spędzać czas nad wodą?”

Pozwól dzieciom opowiedzieć o swoich ulubionych miejscach wypoczynku.

Powiedz:

„Dziś dowiemy się, jak bezpiecznie bawić się nad wodą, aby wakacje były pełne radości i przygód.”

Slajd 2 – Dlaczego bezpieczeństwo jest ważne?

Zapytaj:

- Co lubicie robić nad wodą?
- Dlaczego lubimy jeździć nad jezioro, morze lub basen?

Wspólnie odczytajcie elementy ze slajdu.

Podsumowanie:

„Bezpieczeństwo sprawia, że możemy cieszyć się zabawą, odpoczywać i wracać do domu z pięknymi wspomnieniami.”

Slajd 3 – Zasady bezpieczeństwa

Zapytaj:

„Kto pomaga nam dbać o bezpieczeństwo?”

Omów trzy podstawowe zasady:

1. Słuchamy rodziców i opiekunów.
2. Słuchamy ratowników.
3. Przestrzegamy zasad bezpieczeństwa.

Mini-zabawa

Prowadzący mówi różne polecenia.

Dzieci klaszczą, gdy słyszą bezpieczne zachowanie, a tupią, gdy słyszą zachowanie niebezpieczne.

Przykłady:

- kąpiel na strzeżonym kąpielisku,
- skakanie do nieznannej wody,
- słuchanie ratownika,
- wchodzenie do wody podczas burzy.

Slajd 4 – Co zabrać nad wodę?

Poproś dzieci o nazwanie przedmiotów znajdujących się na ilustracji.

Omów:

- strój kąpielowy,
- ręcznik,
- klapki,
- krem z filtrem,
- nakrycie głowy,
- okulary przeciwsłoneczne,
- wodę do picia.

Zadanie

Zapytaj:

„Które z tych rzeczy chronią nasze zdrowie?”

Slajd 5 – Gdzie można się kąpać?

Omów:

- basen,
- park wodny,
- kąpielisko strzeżone.

Wyjaśnij:

„To miejsca, gdzie nad bezpieczeństwem czuwają ratownicy.”

Pytanie

„Dlaczego obecność ratownika jest ważna?”

Slajd 6 – Gdzie nie należy się kąpać?

Omów wszystkie przykłady.

Szczególną uwagę zwróć na:

- miejsca niestrzeżone,
- porty i przystanie,
- okolice mostów,
- trasy żeglugowe.

Ćwiczenie

Dzieci pokazują:

– bezpieczne miejsce

– niebezpieczne miejsce

Prowadzący podaje przykłady.

Slajd 7 – Ratownik wodny

Zapytaj:

„Jak myślicie, czym zajmuje się ratownik?”

Wspólnie odczytajcie zadania ratownika.

Podkreśl, że ratownik:

- obserwuje wodę,
- pomaga osobom w niebezpieczeństwie,

- udziela pierwszej pomocy,
- ostrzega przed zagrożeniami,
- uczy zasad bezpieczeństwa.

Slajd 8 – Flagi na kąpielisku

Pokaż białą i czerwoną kartkę.

Wyjaśnij:

- Biała flaga – kąpiel dozwolona
- Czerwona flaga – zakaz kąpieli

Slajd 9 – Każdy akwen jest inny

Wyjaśnij:

Morze

- fale,
- falochrony,
- prądy wsteczne.

Jezioro

- nagłe zmiany głębokości,
- zimna woda.

Rzeka

- nurt,
- wiry,
- przeszkody pod wodą.

Podsumowanie:

„Nawet jeśli umiemy pływać, zawsze musimy uważać.”

Slajd 10 – Nie skacz do nieznannej wody

Zapytaj:

„Co może znajdować się pod wodą?”

Odpowiedzi:

- kamienie,
- gałęzie,

- betonowe elementy,
- nagłe uskoki dna.

Podkreśl:

„Skok do nieznannej wody może skończyć się bardzo poważnym urazem.”

Slajd 11 – Kampania WOPR LifeJacket

„Czy wiecie, że wielu wypadków na wodzie można uniknąć dzięki jednej prostej rzeczy – założeniu kamizelki? Dlatego Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe prowadzi ogólnopolską kampanię społeczną **WOPR LifeJacket**, której celem jest promowanie noszenia kamizelek ratunkowych i asekuracyjnych podczas wypoczynku oraz uprawiania sportów wodnych. Kampania przypomina, że kamizelka nie jest oznaką strachu, ale odpowiedzialności i troski o własne bezpieczeństwo.”

Przejdźcie do slajdu:

„Zanim jednak założymy kamizelkę, warto wiedzieć, że istnieją różne jej rodzaje. Sprawdźmy, czym różni się kamizelka asekuracyjna od ratunkowej i kiedy należy ich używać.”

Ciekawostka dla prowadzącego

Możesz zadać dzieciom pytanie:

„Czy zapinacie pasy bezpieczeństwa w samochodzie, nawet jeśli jedziecie tylko kilka minut?”

Po odpowiedziach dodaj:

„Kamizelka na wodzie działa podobnie jak pas bezpieczeństwa w samochodzie, zakładamy ją **zanim** wydarzy się coś niebezpiecznego.”

Slajd 12 – Kiedy zakładamy kamizelkę?

Omów wszystkie sytuacje:

- kajak,
- SUP,
- łódź,
- żaglówka,
- ponton,
- windsurfing.

Pytanie

„Czy kamizelkę zakładamy tylko wtedy, gdy jest niebezpiecznie?”

Odpowiedź:

„Nie. Zakładamy ją zawsze podczas aktywności na wodzie.”

Slajd 13 – Jak rozpoznać osobę tonącą?

Wyjaśnij:

Osoba tonąca najczęściej:

- nie krzyczy,
- ma głowę tuż nad wodą,
- wykonuje chaotyczne ruchy,
- nie potrafi wezwać pomocy.

Slajd 14 – Cztery fazy tonięcia

Omów w prosty sposób:

„Tonięcie trwa zwykle kilka minut. Dlatego tak ważne jest szybkie zauważenie zagrożenia i wezwanie pomocy.”

Podkreśl:

„Każda minuta ma znaczenie.”

Slajd 15 – Jak pomóc?

Przedstaw zasadę:

ZAUWAŻ – ZAWOŁAJ – ZADZWOŃ

1. Zauważ zagrożenie.
2. Wołaj o pomoc.
3. Dzwon pod numer 112.

Podkreśl:

„Nigdy nie wskazujemy do wody ratować kogoś samodzielnie.”

Ćwiczenie praktyczne

Dzieci ćwiczą zgłoszenie:

„Dzień dobry. Nad jeziorem tonie osoba. Potrzebna jest pomoc.” *(prowadzący wcielił się w dyspozytora numeru 112).*

Slajd 16 – Co zrobić, gdy się zgubisz?

Omów:

- znaj numer telefonu do rodziców,
- poproś o pomoc ratownika,
- nie oddalaj się od miejsca, gdzie ostatnio byłeś z opiekunami.

Scenka

Jedno dziecko odgrywa zagubione dziecko, drugie ratownika.

Podsumowanie zajęć

Quiz „Prawda czy fałsz”

1. Można kąpać się wszędzie. (FAŁSZ)
2. Ratownik pomaga dbać o bezpieczeństwo. (PRAWDA)
3. Do nieznannej wody można skakać na głowę. (FAŁSZ)
4. Biała flaga oznacza kąpiel dozwoloną. (PRAWDA)
5. Osoba tonąca zawsze głośno krzyczy. (FAŁSZ)
6. Numer alarmowy to 112. (PRAWDA)

Prześłanie końcowe

„Bezpieczny wypoczynek nad wodą zależy od każdego z nas. Wystarczy pamiętać o kilku prostych zasadach, słuchać rodziców i ratowników oraz pomagać innym w bezpieczny sposób. Dzięki temu wakacje będą pełne radości, przygód i pięknych wspomnień.”